

روایت‌های حیران‌ساز «رفتن‌ها»

گذر از بیابان‌های فنا

و برخی دیدگاه‌ها و نوشته‌ها

علامه آیت الله محمد باقر محمدی پژوهش

گردآورنده: محمد مهدی پژوهش

سرشناسه: کمره‌ای، محمد باقر، ۱۲۷۹ - ۱۳۷۴.

عنوان و نام پدیدآور: روایت‌های حیران‌ساز «رفتن‌ها»: گذر از بیابان‌های فنا، برخی دیدگاه‌ها و نوشته‌ها
علامه آیت‌الله محمدباقر کمره‌ای پژوهش/ گردآورنده محمد مهدی پژوهش

مشخصات نشر: تهران: نشر شورآفرین، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۵۵۴ ص.

شابک : 978-600-8055-90-7

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

عنوان دیگر: گذر بیابان‌های فنا، برخی دیدگاه‌ها و نوشته‌ها علامه آیت‌الله محمدباقر کمره‌ای پژوهش.

موضوع: کمره‌ای، محمد باقر، ۱۲۷۹ - ۱۳۷۴ -- سفرها -- خاطرات

موضوع: کمره‌ای، محمد باقر، ۱۲۷۹ - ۱۳۷۴ -- یادداشت‌ها، طرح‌ها و غیره.

موضوع: مجتهدان و مآثرین -- خاطرات

موضوع: Iran - Diaries -- خاطرات

موضوع: سفرنامه‌های ایرانی -- خاطرات

موضوع: Travelers' writings, Iranian -- 20th century

موضوع: مقاله‌های فارسی -- قرن ۱۴

موضوع: Persian essays -- 20th century

شناسه افزوده: پژوهش، محمد مهدی، ۱۳۳۴ -، گردآورنده

رده بندی کنگره: BP۱۵۳/۵ ۱۳۹۶ ۱۸۴۳/۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۹۲۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۳۹۶۳۷

روایت‌های حیران‌ساز «رفتن‌ها»

گذر از بیابان‌های فنا

و برخورد دیدگاه‌ها و نوشته‌ها

علامه آیت الله محمد باقر کمره‌ای پژوهش

گردآورنده: مهدی پژوهش

حروفچین: عباسی

چاپ و صحافی: پردیس انش

نوبت چاپ اول: ۳۶

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

بها: ۵۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۵۵-۹۰-۷

نشانی: تهران، خیابان مطهری، کوچه پروشات، پلاک ۲۵، واحد ۴

تلفن: ۸۸۴۳۰۴۹۹؛ همراه: ۰۹۱۲۵۵۷۹۱۴۵

حق چاپ برای مولف (گردآورنده) محفوظ است.

فهرست

پیش گفتار..... ۹

بخش اول / شرح حال کوتاه، سفر به وین و شرکت در کنفرانس صلح / ۱۱

شرح حال کوتاه، معرفی استادها و اشاره‌ای به تألیفات..... ۱۳
 مقدمه، تشکیل کنگره‌ی صلح وین و حضور فعال در آن..... ۱۶
 اعلام روزه در کنگره به خاطر صلح جهانی و همدردی با جنگ‌زدگان..... ۲۰
 گزارش پایانی کنگره، قرار گرفتن در رده‌های بالای شخصیت‌های آسیا و جهان... ۲۳

بخش دوم / وایت شرف به عتبات عالیات و سفر اول به مکه / ۲۷

سفر به عتبات و از آن‌جا حرکت به سمت مکه..... ۲۹
 گذر از وادی عقیق و ورود به تنگ و انعام، سک حج..... ۳۳
 دلیل ماندن بیش از حد در مکه (سفر اول)..... ۳۵
 خروج از مکه به سوی مدینه (سفر اول)..... ۴۰
 ورود به مدینه، برگشت از سفر اول..... ۴۱
 مباحثه با مدرّس مصری در مسجد مدینه..... ۴۴
 مجادله با مأمورین امر و نهی در مسجد النبی..... ۴۸
 اقامت حدود سه ماهه در مدینه و سیر و سلوک در آن‌جا..... ۵۰
 ادامهی اقامت در مدینه، بازگشت از سفر اول..... ۵۱
 خروج از مدینه به کمک نخواستگاران..... ۵۴
 جست‌وجوی آب در بیابان در شب تاریک..... ۶۰
 پیدا شدن آب در ناامیدی محض!..... ۶۵
 شتر نجات‌بخش!..... ۶۷
 رفتن به تبوک و اقامت دو روزه در آن‌جا..... ۷۰
 عبور از مرز اردن و ورود به امان..... ۷۳
 خواب عنایت و نعمت الهی است..... ۷۶

- ۸۰..... افتان و خیزان در مرز اردن به سوی «معان» و سپس «امان»
- ۸۴..... حرکت از امان به سمت شام و یاری بی دریغ بومیان تهی دست
- ۸۸..... تنها، لنگ لنگان و خسته به سوی دمشق
- ۹۱..... خروج از دمشق
- ۹۳..... سفر به بیت المقدس ممکن نشد
- ۹۳..... بازگشت به نجف از طریق موصل (سفر اول به مکه)

بخش سوم / روایت سفر دوم به مکه / ۹۵

- ۹۷..... تدارک سفر دوم به مکه
- ۹۸..... خروج از نجف، به سوی مکه و شرح آبرسانی و زیرزمین های نجف
- ۱۰۲..... سوار و پیاده، بن نوبتی و عقب ماندن و گم شدن دو نفر از همراهان
- ۱۰۵..... درگیری با جماعت ها، کشاکش، کاروان به بی راهه
- ۱۰۸..... جمال ها همه چیز را غارت کردند و هر چه خواستند بردند
- ۱۱۰..... ترک کردن محل غارت به سمت الای تپه
- ۱۱۴..... غارت زده و سرگردان در مرز نجد و عراق
- ۱۱۷..... خاطره ای از سفر اول مکه
- ۱۲۱..... عبور جان گذاز از صحرای ریک روان و تپه ها، شای
- ۱۲۶..... آتش آخر و دیگر هیچ، دریغ از لقمه ای نان!
- ۱۲۷..... قبا دادیم، خرما گرفتیم!
- ۱۲۹..... ورود به حائل و شکایت از راهزنان
- ۱۳۰..... دادخواهی در دارالحکومه حائل
- ۱۳۲..... به لطف امیر شهر حائل به مدینه رسیدیم
- ۱۳۴..... رسیدن به مکه در منتهای وقت مجاز و انجام مناسک حج
- ۱۳۵..... بازگشت از مکه سفر دوم
- ۱۳۸..... دردسره های دنباله دار فراهم کردن وسیله ی برگشت
- ۱۴۱..... خروج از مکه و ورود به مدینه و حرکت به سوی عراق
- ۱۴۳..... نقشه ی رئیس متعصب کاروان سنی ها برای تحویل ما به مأمورین عراقی

- بخش چهارم / مرحوم حاج ملاعلی کنی / مدرسه‌ی مریم بیگم در نطنز / آشنایی با
 آیت الله کاشانی و سفر به قصد مشهد با ایشان / سفر به آلمان برای معالجه / ۱۴۷
- درباره‌ی مرحوم آیت الله حاج ملاعلی کنی ۱۴۹
- مدرسه‌ی مریم بیگم در نطنز ۱۵۰
- آشنایی با مرحوم آیت الله کاشانی ۱۵۵
- روایت قسمتی از سفر به قصد مشهد با ایشان ۱۵۶
- روایت سفر به آلمان برای معالجه پرواز به فرانکفورت ۱۵۸
- بستری شدن و عمل جراحی در بیمارستانی در استراسبورگ ۱۶۳
- رفتن به آمبورگ و دیدار از مرکز اسلامی آن شهر و بازگشت به ایران ۱۶۴

برخی دیدگاه‌ها و نوشته‌ها / ۱۶۷

- مسجد سهله و داستان‌های درباره‌ی آن ۱۶۹
- داستان‌هایی که درباره‌ی مسجد سهله شنیدم ۱۷۱
- نقل خواب مرد نیکوکار توسط والدین و خاندان ۱۷۵
- تدارک سفر دوم به مکه و شرح روز از ۱۷۷
- با چه کاروانی باید سفر کنیم و چگونه ۱۷۸
- دعوت‌نامه‌ی شرکت در کنگره‌ی جهانی برای خاندان عمومی ۱۸۳
- درخواست از ریاست شهربانی وقت جهت صدور گذرنامه ۱۸۵
- تلاش مجدد برای گرفتن گذرنامه و نامه به نخست وزیر ۱۸۶
- پاسخ به دعوت‌نامه‌ی شرکت در کنگره‌ی صلح و خلع سلاح ۱۸۸
- خلع سلاح کامل ۱۸۹
- شرط انحلال پایگاه‌های نظامی و نظارت بر آن‌ها ۱۹۱
- با اجرای این دو اصل ۱۹۱
- مرحله‌ی دوم خلع سلاح ۱۹۳
- مرحله‌ی سوم خلع سلاح ۱۹۴
- مرحله‌ی چهارم ۱۹۵
- بحث‌هایی راجع به امر استقرار صلح ۱۹۵

در انتقاد از جمال عبدالناصر در رابطه با خلیج عربی نامیدن خلیج فارس	۱۹۹.....
یک طرح قضایی	۲۰۵.....
مصاحبه‌ای منتشر نشده با کتاب کیهان (چهره‌های آشنا) به تاریخ ۱۳۴۱ شمسی	۲۰۹.....

رساله‌های پیوست / ۲۱۷

هدیه عید نوروز یا ماه مبارک رمضان	۲۱۹.....
هدیه عید نوروز یا عروس مدینه	۲۱۹.....
رژیم شاهی مایه تباهی	۲۲۰.....
پاسداری از جمهوری اسلامی	۳۳۷.....
کنفرانس عالی	۳۸۵.....

صفحاتی از برخی آثار / ۴۳۹

اصول الفوائد الغریبه	۴۴۱.....
کانون حکمت قرآن	۴۵۱.....
فروع دین و نصوص احکام	۴۸۳.....
الدین فی طور الاجتماع	۴۸۷.....
مروارید حکمت	۴۸۹.....
رساله فصل الخصومه	۵۰۳.....
خداشناسی	۵۰۵.....
برخی دست‌نوشته‌ها	۵۰۹.....
روش مادر تفسیر قرآن	۵۳۱.....
دعوت‌نامه کنفرانس صلح	۵۳۹.....
پاسخ به دعوت‌نامه	۵۴۵.....
درگذشت آیت الله حاج شیخ باقر کمره‌ای به نقل از مجله آینه پژوهش شماره ۳۲	۵۵۳.....
تصویرها	۵۵۵.....

پیش‌گفتار

در این مجموعه، بخشش از خاطرات و آثار نوشتاری زنده‌یاد علامه آیت‌الله محمد باقر کمره‌ای پرده‌ش ارائه شده است. یک قسمت، خاطرات شفاهی است که گفتارهایی از ایشان، از ۹۰ ی نوار کاست پیاده شده و قسمت‌های دیگر آثاری نوشتاری است که شماری از آن، در زمان‌های متفاوت چاپ شده و مابقی تاکنون چاپ نشده و به صورت دست‌نویس باقی مانده است.

این گردآوری تلاشی است برای تسامدن بخشی از آثار، اندیشه‌ها و شخصیت چندوجهی ایشان و بهره‌گیری از میراث معنوی و فرهنگی به جای مانده از آن زنده‌یاد.

آیا در دورانی آکنده از انواع رسانه‌های صاحب ثروت و قدرت که بسیاری مبهوت و مقهور انبوه اخبار و اطلاعات جهت‌دار و دل‌مشغول و اسیر سرگرمی‌های گوناگون شده‌اند، مجالی برای توجه جدی و گسترده به این مجموعه باقی می‌ماند یا مخاطبان به دوستان و علاقه‌مندان و برخی محققان محدود می‌شوند؟

باشد که مشتاقان معنویت و فرهنگ فرصت یابند به این مجموعه بذل توجهی کنند، شاید آن را ره‌آوردِ گذری شگفت‌انگیز و پرافت و خیز در

بیابان‌های فنا و حاصل‌گذرانی پرنج و درد در روزگاری پر جفا یابند. به قول حافظ بزرگوار:

ترک‌گدایی مکن که گنج بیابی از نظر رهروی که در گذر آید
صالح و طالح متاع خویش نمودند تا که قبول افتد و چه در نظر آید

یادآوری می‌شود که قسمت «روایت‌های حیران‌ساز رفتن‌ها» خاطراتی است که به صورت گفتگو بیان شده و همان‌طور که خود گفته‌اند در سنّ بالای نود و در دوران سه‌ل و بیماری روایت شده است. لذا از نظر رعایت کامل قواعد دستور زبان و کاربرد دقیق بعضی کلمات و همچنین ذکر بعضی تاریخ‌ها، اشتباهات و ایرادایی و رد دارد که امید است خواننده‌ی گرامی آسان گیرد و ببخشاید.

چاپ این مجموعه به پیشنهاد و همت والای برادر گرامی آقای ناصر پژوهش صورت گرفته و گردآوری متن و گزینش شعرهای بالای عنوان‌ها توسط این جانب انجام شده است.

م‌نعم مهدی پژوهش (کمره‌ای)